

Nr. 3857/20.02.2017

Institutul de Științe ale Educației

În atenția Domnului Director General Dr. Ciprian Fartușnic

Stimate Domnule Director General,

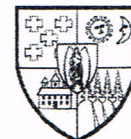
Consiliul Județean Harghita, recunoscând rolul important al învățământului în procesul de transformare al societății, acordă o atenție deosebită dezvoltării sistemului de învățământ și consideră că este important ca elevii aparținând minorităților maghiare din județ să învețe limba română, limba oficială a statului cu mai mult succes și chiar complet.

Pentru elevii din regiunea noastră limba română este „a doua limbă/limbă nematernă”, motiv pentru care trebuie schimbat conceptul de predare a limbii române. Performanțele slabe obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de bacalaureat ale elevilor care studiază în școlile cu limba de predare în limbile minorităților naționale justifică necesitatea introducerii în cel mai scurt timp posibil a manualelor alternative de limba și literatura română, concepute și elaborate conform nevoilor elevilor aparținând minorităților naționale.

Sistemul românesc de învățământ, prin structura sa, oferă deschidere spre multilingvism, având în vedere că pe lângă formele de învățământ în limba maternă română asigură cadrul legal pentru forme de învățământ în limbile minorităților naționale. Astfel învățământul cu predare în limbile minorităților naționale este reglementat potrivit prevederilor art. 46, alin. 2 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, „... Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.” iar alin. 4 legiferează că „Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale.”

În opinia noastră este necesară introducerea unei noi abordări a limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, cel bazat pe modelul comunicativ-funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării, evaluării limbii române ca a doua limbă.

Este important ca proiectele de programe să se bazeze pe cerințele și nevoile elevilor pentru care limba română este a doua limbă/limba nematernă, și să propună o cale alternativă "de a forma un tânăr cu o cultură comunicațională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea, să comunice și să interacționeze cu semenii, să-și utilizeze în mod eficient

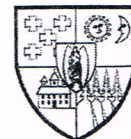

și creativ capacitățile proprii pentru rezolvarea unor probleme concrete din viața cotidiană...”

Având în vedere că predarea limbii române ca a doua limbă se realizează în prezent doar la învățământul primar după programe și manuale alternative diferite, speciale, și luând în considerare că Ministerul Educației Naționale și Institutul de Științe ale Educației (ISE) au lansat în consultare proiectele de programe școlare pentru clasele V-VIII, care cuprind și proiectele de programe școlare pentru elevii care aparțin minorităților naționale, Vă supunem în atenția Dvs. observațiile, sugestiile primite în urma procesului de consultare a proiectului de programe școlare pentru disciplina Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară, clasele V – VIII:

1. Față de programa actuală se observă o îmbunătățire, se pune accent pe *modelul comunicativ-funcțional*.
2. Ar fi important discutarea, alegerea, adaptarea, includerea în programă a acelor texte care să fie utilizate/ dintre care se pot alege textele de bază pentru fiecare nivel de studiu.
3. Ar fi binevenite și liste cu cuvinte sau expresii ale căror sinonime, antonime trebuie știute la sfârșitul ciclului gimnazial.
4. Se observă o aglomerare de termeni gramaticali spre sfârșitul ciclului, adică în clasa a VIII-a, atunci când de fapt ar trebui să exerseze cel mai mult limba, prea multe elemente de construcție a comunicării.
5. Ar fi necesar scrierea și apariția unor noi manuale, adaptate acestor noi cerințe, cu texte utilitare adaptate.
- 6. Cât timp evaluarea actuală a elevilor nu se schimbă, nu are rost impunerea acestei noi programe, deoarece vizează alte obiective. (De exemplu în programa actuală se cere cunoașterea genurilor și a speciilor literare, demonstrarea apartenenței la o specie sau alta, ceea ce această nouă programă nu o menționează).**
- 7. Considerăm că primul pas ar trebui să fie totuși stabilirea schimbării modalităților de evaluare, la care să se raporteze noile programe.**

În concluzie: este o inițiativă bună, dar fără schimbarea modalităților de evaluare este foarte riscant din perspectiva elevilor vorbitori nativi de limbă maghiară introducerea acestei programe.

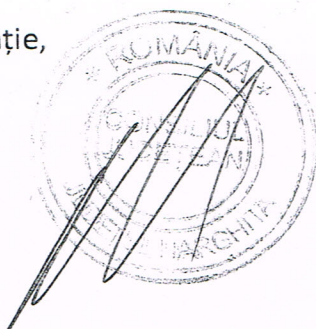

Având în vedere cele prezentate mai sus, Vă rugăm să binevoiți a ne acorda sprijinul Dvs. în asigurarea schimbării modalităților de evaluare și a punerii în aplicare a noilor programe, manuale școlare speciale/specifice al disciplinei Limba și literatura română pentru învățământul gimnazial și liceal, astfel contribuind la favorizarea integrării lingvistice, sociale, profesionale a elevilor care aparțin minorităților naționale.

În speranța unei rezolvări favorabile a acestei probleme.

Cu deosebită considerație,

Borboly Csaba

Miercurea-Ciuc, 15 februarie 2017

Observații, sugestii privind programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară, clasele a V-a – a VIII-a:

1. Față de programa actuală se observă o îmbunătățire, se pune accent pe *modelul comunicativ-funcțional*.
2. Aș sugera discutarea, alegerea, adaptarea, includerea în programă a acelor texte care să fie utilizate/ dintre care se pot alege textele de bază pentru fiecare nivel de studiu.
3. Ar fi binevenite și liste cu cuvinte sau expresii ale căror sinonime, antonime trebuie știute la sfârșitul ciclului gimnazial.
4. Se observă o aglomerare de termeni gramaticali spre sfârșitul ciclului, adică în clasa a VIII-a, atunci când de fapt ar trebui să exerseze cel mai mult limba, prea multe elemente de construcție a comunicării.
5. Ar fi necesar scrierea și apariția unor noi manuale, adaptate acestor noi cerințe, cu texte utilitare adaptate.
- 6. Cât timp evaluarea actuală a elevilor nu se schimbă, nu are rost impunerea acestei noi programe, deoarece vizează alte obiective. (De exemplu în programa actuală se cere cunoașterea genurilor și a speciilor literare, demonstrarea apartenenței la o specie sau alta, ceea ce această nouă programă nu o menționează).**
- 7. Consider că primul pas ar trebui să fie totuși stabilirea schimbării modalităților de evaluare, la care să se raporteze noile programe!**

În concluzie: este o inițiativă bună, dar fără schimbarea modalităților de evaluare este foarte riscant din perspectiva elevilor vorbitori nativi de limbă maghiară introducerea acestei programe.